

Latviešu leģionāri Zēdelgemā kā bites stropā

Okupācijas muzeja biedrības un Beļģijas Zēdelgemas pilsētas pašvaldības pārstāvju žūrija konkursā par piemiņas zīmi latviešu leģionāriem bijušās Zēdelgemas karagūstekņu nometnes apkaimē izvēlējusies tēlnieka Kristapa Gulbja ieceri "Latvijas stāvstrops".

Piemiņas zīmi, kas attēlo bišu stropu ar bitēm, domāts atklāt nākamā gada oktobrī. Aptuveni piecus metrus augstā piemiņas zīme veidota kā nerūsējošā tērauda obelisks, kura galā atrodas stropa atveidojums no zaļi patinētas bronzas. Gan uz obeliska, gan stropa redzamas apzeltītas bites. Objektam paredzēts arī skaņu efekts – bišu dūķšana. Piemineklim būs skaidrojoša anotācija vairākās valodās.

Britu kontrolētā Zēdelgemas (atmiņās saukta arī par Cēdelheimu) karagūstekņu nometne Beļģijas teritorijā pastāvēja 1945. – 1946. gadā. Tajā nonāca tie baltiešu cilmes karavīri, kas bija karojuši Vācijas pusē, taču kara beigās, nevēlēdamies cīnīties pret Rietumu sabiedrotajiem, padevās gūstā Lielbritānijas okupācijas zonā. Kopumā Zēdelgemā uzturējās gandrīz 12 tūkstoši bijušo latviešu leģionāru.

"Zēdelgemas nometnē bijušo latviešu karavīru skaits bija līdzvērtīgs bišu skaitam stropā. Mana piedāvājuma būtība ir – Latvijas bišu strops ar Latvijas bitēm Flandrijas zemē. "Latvijas stāvstrops" nav manis izdomāts – tas ir pagājušā gad-

Piemineklis atradīsies jaunā pilsētas rajonā, laukumā, kam ir dots nosaukums "Brīvībasplein" jeb "Brīvības laukums". Tas atrodas apmēram trīs kilometrus no agrākās gūstekņu nometnes. Pilsētas vadība nākotnē nolēmusi atvērt apskatei arī saglabājušās kara gūstekņu nometnes kazarmas.

simta 20. gados izstrādāts un 30. gados patentēts bišu strops. Arī mūsdienā Latvijā ap 80% dravnieku tādus izmanto. Bišu strops pēc būtības ir valsts. Tai ir arī sava armija, taču bites neuzbrūk, ja netiek aizskartas," savu ideju interesentiem vakar Okupācijas muzejā skaidroja tēlnieks K. Gulbis.

Viņa mākslinieciskajam piedāvājumam ir izdevies izkonkurēt vēl piecu tēlnieku – Aigara Bikšes, Ojāra Feldberga, Paula Jaunzema un Gļebla Pantelējeva iesniegtos pieminekļa varian-

tus. Starp Beļģijas un Latvijas žūrijas pārstāvjiem nav bijis domstarpību, ka tieši bišu stropa atveidojums vislabāk ilustrētu ieceri. "Mūs ārkārtīgi iepriecināja Kristapa Gulbja doma un māksliniecisko tēlu daudzveidība. Tas ir piemineklis, ko katrs var uztvert tā, kā saprot, atbilstoši savai iekšējai emocionālajai pieredzei," skaidroja žūrijas locekle, mākslas zinātniece Ingrīda Burāne.

Viesturs Sprūde
Latvijas Avīze

Valsts prezidents pasniedz Triju Zvaigžņu ordeni Džeimsam Taunsendam

Valsts prezidents Raimonds Vējonis 21. septembrī vizītes laikā Vašingtonā, ASV, pasniedza valsts augstāko apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni – bijušajam ASV aizsardzības sekretāra virsnieka palīgam Eiropas un NATO politikas jautājumos Džeimsam Taunsendam (James Townsend).

Ordeņu kapituls pieņēma lēmumu piešķirt Triju Zvaigžņu ordeni, III šķiru un iecelt par Tri-

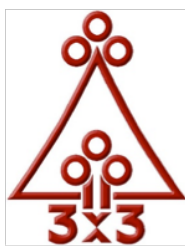
ju Zvaigžņu ordeņa komandieri Džeimsu Taunsendu par viņa personīgo ieguldījumu Latvijas aizsardzības un drošības veicināšanā, Latvijas integrācijā NATO, kā arī ASV militārā, politiskā un finansiālā atbalsta veicināšanā Latvijai militārajā jomā, Latvijas aizsardzības struktūras attīstības un sadarbības projektu veicināšanā.

president.lv

Valsts prezidents Raimonds Vējonis pasniedz Triju Zvaigžņu ordeni Džeimsam Taunsendam. Foto: President.lv.

Nākošais Austrālijas 3x3 pie Kanberas

Kādu 15 minūšu braucienā no Kanberas uz rietumiem, Greenhills centrā (www.greenhillscentre.com), no 2.

līdz 8. janvārim 2018.g. notiks 3x3 saiets. Lai gan tuvu Kanberai, šeit ir miens un klusums – meži, putni un brīvā daba. Patvērums no pasaules raizēm, kur izklaidēties un izpriečāties!

Šai pašā vietā 1983.g. notika Austrālijas pirmais 3x3. Toreizējie dalībnieki varbūt vēl atceras skaistās, plašās āres, kurās notika dažādas nodarbības un vakara koncerti. Toreiz bija patīkami vasaras vakaros ar bēr-

niem sēdēt ārā uz segām, un vēlāk vakarā, kad kļuva vēsāks, tais pašās segās ietīties.

Kopš tās reizes ir sabūvētas jaunas, modernas ēkas, bet āres arvien ir skaistas un tik pat plašas kā toreiz. Lapu koki izauguši lieli un kupli un met tumšas ēnas, kurās var glābties no vasaras karstās saules. Tuvumā tek Austrālijas vēsturē un kultūrā nozīmīgā Murrumbidgee upe. Šī upe vasarā Kanberas ģimenēm ir populāra peldēšanai un piknikiem. Upē ir vietas, kur var droši peldēties. Ir arī labas seklas vietas, maziem bērniem kur plūncāties.

Āres šeit ir piemērotas dažādām interesēm un izdarībām. Zem kokiem brīvajos brīžos var pasēdēt savā nodabā, pasapņot,

gleznot, zīmēt, vai lasīt kādu grāmatu. Aktīvām nodarbībām ir dažādi sporta laukumi, un liels plašais zālājs. Greenhills centram blakus ir skautu īpašums ar dažāžādām virvju un abseilinga kāpšanas ierīcēm. Šāda kāpšana augstu starp kokiem, pa kāpnēm, virvēm un bomjiem pagājušajā 3x3 saietā bija ārkārtīgi populāra ne tik vien bērniem, bet arī vienam otram pieaugušam vīrietim. Tiem kam interesē plašāka apkārtnē, būs arī iespējas piedalīties dažādos pārgājienos. Ja uznāk vēlme uz īsu brīdi aizmukt, kur labāk, kā uzbraukt turpat augšā Mount Stromlo kalnā?

Ēkas Greenhills centrā ir lieliski piemērotas 3 x3 saieta vajadzībām un visām paaudzēm.

Ēdamistaba ir liela, ar balkonu un skaistu skatu uz kalniem un mežiem. Vasaras vakaros ieteicams uz balkona sēdēt, ēst vakariņas un novērot burvīgos saules rietus. Pat ja diena ir bijusi karsta, vakari parasti šeit ir patīkami vēsāki! Apmešanās ir 4 vai 6 guļtu istabās, ar

vannas istabu klāt. Nodarbībām ir visādas telpas, stūrīši, liela zāle ar skatuves aparātūru un arī virtuve. Visas ēkās ir atvēršamas.

Ja varbūt pēc 3x3 saieta vēl vēlaties pakavēties Kanberas (Turpinājums 3. lpp.)